

A színház, a dráma műnemének ismerete már 5. évfolyamon megjelenik, és a *Lázár Ervin Program* keretében minden ötödik évfolyamos tanuló eljut a színházba.

Az osztályfőnöki órán is érdemes a szövegfeldolgozásra időt hagyni, hiszen több lehetőséget ad a megbeszélésre. Ezekhez szeretnék segítséget nyújtani a megoldások kibővítésével, illetve további megbeszélhető kérdések felvetésével. A második feladatban a hamis állítások esetében beszéljük meg, hogy miért hamis az állítás, hogyan kellene viselkedni, mivel lehet magyarázni az illemszabályt.

Színházba járni ünnep...

Színházba járni ünnep, ilyenkor a lelkünk is ünneplőbe öltözik. Azonban itt sem leszünk egyedül, tehát be kell tartanunk az együttélés alapvető szabályait és a színházi illemszabályokat.

Fontos az alkalomhoz illő megjelenés. Görög Ibolya **protokoll** szaktanácsadó szerint a kőszínházakban rendezett, alkalmi vagy legalábbis nem sportos ruházat illik, de egy-egy **musicalen** lazán, félelegáns öltözetben is megjelenhetünk. Az **alternatív daraboknál**, független társulatoknál elfogadott a lazább viselet, de a tisztaság, ápoltság ott is kötelező.

Mindig időben érkezz, az előadás előtt legalább 10-15 perccel! Időt kell hagynod a ruhatár használatára, és kell egy szusszanásnyi idő, hogy lelkileg is felkészülj a darabra!

Ha középre szól a jegyed, igyekezz mielőbb helyet foglalni, ha a szélen ülsz akkor légy türelemmel, amíg a beljebb ülők megtalálják a székeiket. Ha a sorban már ülő néző előtt kell elmenned, azt mindig arccal a néző felé fordulva tedd. Ha előtted mennek el, segítsd azzal a bejutni próbálót, hogy felállsz, amíg elhalad előtted. Az együttműködést illik megköszönni. Ha az átlagosnál magasabb termetű vagy, ne húzd ki magad az ülésen, mert a mögötted ülő elől egészen elveszed a kilátást.

Az előadás alatt a közönségnek csendben kell lennie, és nem szabad zavarnia az előadást. Tehát ne beszélgess, és kapcsolj ki a mobiltelefonodat, hogy se a hangja, se a fénye ne zavarja az előadást! Nem illik táskában kotorászással, ivással, evéssel, cukorpapír-csörgetéssel zavarni a darabot és másokat. A felvonások szünetében a büfében olthatod szomjadat.

A taps az előadás része, ezzel köszönöd meg a színészek játékát, ez az ő „jutalmuk”. Mindig várd végig a **tapsrendet**, csak akkor hagyd el a nézőteret, ha a világítást felkapcsolták, és leeresztették a **vasfüggönyt**.

(oktatásra átalakított szöveg – 346 szó)

1. Olvasd el a szöveget! Keresd ki a szövegből az alábbi jelentésekhez tartozó szavakat (szókapcsolatot)! Ahol több jelentés szerepel, húzd alá a szövegbe illőt!

Szó	Jelentés
<i>tapsrend</i>	<i>A színházi előadás végén a közönség tetszésnyilvánítására a függöny elé lépő színészek megjelenésének egymásutánja. A sorrendet a szerep nagysága és a színészek a társulatban elfoglalt helye, népszerűsége határozza meg. Az előadás szerves része lehet.</i>
<i>alternatív darab</i>	<i>Olyan előadás, ahol a formabontó szándék, a kísérletező kedv, illetve ezek programszerű vállalása jelenik meg.</i>
<i>vasfüggöny</i>	<p><u>1. Színházakban az előfüggöny elé szerelt, felhúzható és leereszthető, ajtóval is ellátott nagy hullámbádog lemez, amely leeresztve, a színpadot és a nézőteret egymástól teljesen elszigeteli, és az esetleges tűz áttérjedését megakadályozza.</u></p> <p>2. Átvitt értelemben (politika) a szocialista és a tőkés országok közötti mesterséges politikai válaszfal a szabad közlekedés, érintkezés korlátozására v. megakadályozására.</p>
<i>protokoll</i>	<p><u>1. Érintkezési szabályok összessége, amely megszabja a hivatalos érintkezések módját, formáját; a hivatalos kapcsolattartás formai szabályai, írott és íratlan szokásai, amelyeket hivatalos rendezvényeken, meghívásokon, megbeszéléseken alkalmaznak.</u></p> <p>2. Hivatalos tárgyalás jegyzőkönyve.</p> <p>3. Műszaki jegyzőkönyv; technikai adatok feljegyzésére szolgáló hivatalos feljegyzés.</p>
<i>elegáns</i>	<p><u>1. Ízléses választékossággal, előkelően és finoman öltözött <személy>.</u></p> <p>2. (kissé választékos) Előkelő. Elegáns hely, körök.</p> <p>3. (ritka) Ízléses, könnyedén finom. Elegáns forma, megoldás.</p>
<i>musical</i>	<i>Olyan színpadi műfaj, amely a zenés színház modernebb darabjait foglalja magába; olyan színházművészeti ág, amely egyesíti magában a zene, a tánc és a színházi dramatikus elemeket. Kifejezetten szabad műfaj, az alkotók által formálható, nincsenek megdönthetetlen formai vagy műfaji szabályai.</i>

A vasfüggöny jelentésének megbeszélése után érdemes a politikai jelentésről is beszélni.

2. Döntsd el a szöveg alapján, hogy az alábbi állítások igazak (I) vagy hamisak (H)!

Állítás	I/H
A darab elején egy üzenet megírása vagy az insta gyors csekkolása még belefér. <i>Hiszen a színházban nem zavarhatjuk sem a színészeket, sem a többi nézőt.</i>	H
Az első randevút érdemes színházba szervezni, hogy megismerhesd a választottad. <i>A színházban az előadás alatt nem illik beszélni, beszélgetni, pedig egy első randevú pont arról szól, hogy jobban megismerhesd a másikat.</i>	H
A színházi öltözeted függ attól, hogy melyik színházba, milyen darabra mégy.	I
A mobiltelefont érdemes kikapcsolni, hogy a fénye se zavarja meg a színészeket.	I
A színházba lépve illik köszönni a jegypénztárosnak, ügyelőknek is.	I
A taps közben érdemes elindulni, hogy a ruhatárból kikérhesd a kabátodat. <i>Illik kivárni a tapsrendet, megvárni a vasfüggöny leeresztését, világítás felkapcsolását.</i>	H

3. Magyarázd meg az első mondatot!

„Színházba járni ünnep, ilyenkor a lelkünk is ünneplőbe öltözik.”

– a színház kizökkent a hétköznapokból

– Thália papnői/papjai a színészek – vallási eredetű műnem

– különleges alkalom, fel kell készülnünk lelkileg is, hogy színházba megyünk, ahol másképp kell viselkednünk, mint a hétköznapokban....

4. Mit jelent a „félelegáns” kifejezés?

– olyan öltözet, amely ünnepélyesebb, mint a hétköznapi öltözetünk, de nem visszük túlzásba a „kiöltözést”

– érdemes példákat hozatni a gyerekekkel, hogyan képzelik el magukat „félelegánsan”

Egyéb ötlet:

– A mobiltelefon kikapcsolása esetében kibeszélhető még:

a) előadásokon nem készíthetünk felvételeket – szerzői jog

b) az általunk készített képen más is látszódhat, ha feltesszük a képet a közösségi oldalunkra, személyiségi jogot sértünk.

– Ha valakinek betegség miatt mindenképpen ennie kell valamit a színházban, természetesen legyen nála egy-egy cukorka, de ne hamburger vagy zörgő csomagolású csokoládé, cukor.

– Köhögni, tüszenteni csak zsebkendőbe illik. Ha beteg vagy, inkább hagyd ki a darabot!

Forrás:

A magyar nyelv értelmező szótára, Arcanum

Gedényi Zsuzsanna: *Zsuzsi néni illemlönyve*, Tinta Könyvkiadó, Bp., 2003

Görög Ibolya: *Mindennapi maceráink*, Athenaeum Kiadó, Bp., 2000

Görög Ibolya: *Protokoll az életem*, Athenaeum Kiadótól, Bp., 2014

Kibédi Varga Katalin: *A jómodor ajtókat nyit* Etikett Iskola sorozat

Veszelszki Ágnes: *Illemlauz*, Libri Kiadó, Bp. 2021

<http://bethlenszinhaz.blogspot.com/2018/11/a-xxi-szazadi-szinhazi-megjelenes.html>

(Megtekintés: 2023.05.23.)

<https://k2szinhaz.hu/szinhazi-illemszabalyok-hogyan-viselkedjunk-a-szinhazban/>

(Megtekintés: 2023.05.23.)

<https://illemtan.hu/blog/2018/09/26/szinhazi-etikett/>